

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Obdo/13/2018
Identifikačné číslo spisu: 1712206112
Dátum vydania rozhodnutia: 31.01.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Prieceľová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1712206112.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Tatranská mliekareň, a. s., so sídlom Nad traťou 26, Kežmarok, IČO: 31 654 363, právne zast. SOUKENÍK - ŠTRPKA, s. r. o., so sídlom Šoltésovej 14, Bratislava, IČO: 36 862 711 proti žalovanému: METRO Cash & Carry International Holding B.V., so sídlom De Flindersstraat 9, Amsterdam-Duivendrecht 1114AL, Holandské kráľovstvo, vo veci METRO Cash & Carry SR, s. r. o., so sídlom Senecská cesta 1881, Ivanka pri Dunaji, IČO: 45 952 671, právne zast. alianciaadvokátov ak, s. r. o., so sídlom Vlčkova 8/A, Bratislava, IČO: 36 679 771, o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 6 562,-eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 36Cb/128/2012, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 3Cob/278/2016-415 z 12. apríla 2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave, č. k. 3Cob/278/2016-415 z 12. apríla 2017 a rozsudok Okresného súdu Pezinok, č. k. 36Cb/128/2012-386 z 21. marca 2016 z r u š u j e a v e c v r a c i a Okresnému súde Pezinok na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací dovolaním napadnutým rozsudkom potvrdil rozsudok Okresného súdu Pezinok, č. k. 36Cb/128/2012-386 z 21. 03. 2016 a žalovanému priznal plnú náhradu trov odvolacieho konania.

2. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že potvrdzujúcim rozsudkom súdu prvej inštancie bola žaloba v celom rozsahu zamietnutá a žalovanému bola priznaná náhrada trov súdneho konania vo výške 100%. Súd prvej inštancie tak rozhodol z dôvodu, že žalobca sa žalobou domáhal vrátenia peňažnej sumy, ktorú zaplatil žalovanému omylom na základe nesprávneho výpočtu. Žalobca mal právny vzťah s obchodnou spoločnosťou METRO Cash & Carry SR, s. r. o., ktorá patrí do skupiny spoločnosti METRO Cash & Carry International Holding B.V. V žalobe bola ako žalovaná označená obchodná spoločnosť METRO Cash & Carry International

Holding B.V. prostredníctvom obchodného mena a sídla, pričom všetky údaje uvedené žalobcom vo vzájomnej súvislosti dostatočne identifikovali subjekt žalovaného. Skutočnosť, že žalobca zároveň označil v žalobe, že vec sa týka obchodnej spoločnosti METRO Cash & Carry SR, s. r. o., posúdil súd prvej inštalácie tak, že spor sa týka tejto slovenskej obchodnej spoločnosti ako organizačnej zložky žalovaného. Preto podaním žaloby vznikli procesnoprávne vzťahy, kde žalovaným subjektom je obchodná spoločnosť METRO Cash & Carry International Holding B.V. a nie obchodná spoločnosť METRO Cash & Carry SR, s. r. o. Keďže bol žalovaný označený dostatočne určito, na vznik procesnoprávných vzťahov s METRO Cash & Carry SR, s. r. o. ako žalovaným by bolo potrebné preukázanie právnej skutočnosti, ktorá by mala za následok vznik takýchto právnych vzťahov. Uvedenou právnou skutočnosťou však nemôže byť zmena označovania žalovaného žalobcom, ani prípadné označenie sporovej strany na predvolaní. Žalobca po námietke nedostatku pasívnej vecnej legitimácie uviedol, že upresňuje označenie žalovaného na METRO Cash & Carry SR, s. r. o., avšak neuviedol, že navrhuje zmenu alebo zámenu subjektu na strane žalovaného, ako ani pripustenie ďalšieho subjektu do konania na strane žalovaného. Súd prvej inštalácie z uvedených dôvodov konal s obchodnou spoločnosťou METRO Cash & Carry International Holding B.V. ako žalovaným a žalobu pre nedostatok pasívnej vecnej legitimácie zamietol. Z dôvodu hospodárnosti konania sa nezaoberal ďalšími tvrdeniami sporových strán. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 7 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“ alebo „Občiansky súdny poriadok“).

3. Proti rozsudku súdu prvej inštalácie podal odvolanie žalobca s odôvodnením, že nepresné, prípadne nezrozumiteľné označenie žalovaného nepredstavuje dôvod pre zamietnutie podaného návrhu a takýmto postupom súdu prvej inštalácie prišlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivé súdne konanie. Konajúci súd mal postupovať v zmysle § 43 ods. 1 O. s. p. a žalobcu vyzvať na opravu zmätočného označenia žalovaného. Súd prvej inštalácie navyše nemal právomoc rozhodnúť v zmysle Nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 a rovnako súd nedoručoval žiadnu písomnosť obchodnej spoločnosti METRO Cash & Carry International Holding B.V., ale všetky písomnosti doručoval výlučne obchodnej spoločnosti METRO Cash & Carry SR, s. r. o.

4. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia ďalej uviedol, že sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštalácie. Súd prvej inštalácie správne vyhodnotil skutkový stav a vec správne právne posúdil. V posudzovanej veci je pritom daná právomoc slovenských súdov na konanie v súlade s čl. 5 ods. 1 a 5 Nariadenia Rady (ES) č. 44/2001. Nebolo povinnosťou súdu prvej inštalácie vyzývať žalobcu na doplnenie žaloby podľa § 43 ods. 1 O. s. p., pretože v danom prípade sa nejednalo o neúplný návrh.

Rozpor v označení sporových strán nebol oprávnený konajúci súd odstraňovať, a to z dôvodu, že by išlo o zásah do rovnosti strán a zásady rovnosti zbraní. Žalovaný ako existujúci subjekt bol v žalobe riadne označený, z obsahu spisu však vyplýva, že záväzkový vzťah vznikol medzi žalobcom a obchodnou spoločnosťou METRO Cash & Carry SR, s. r. o., ktorá disponuje procesnou subjektivitou. Odvolací súd sa preto stotožnil s argumentáciou súdu prvej inštalácie o nedostatku pasívnej vecnej legitimácie žalovaného a napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštalácie ako vecne správne v zmysle § 387 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „C. s. p.“ alebo „Civilný sporový poriadok“ v príslušnom gramatickom tvare) potvrdil. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p. a ich náhradu priznal žalovanému ako úspešnej strane sporu.

5. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca s poukazom na dôvod prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ C. s. p., keď nesprávnym procesným postupom mal súd znemožniť strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Z uvedeného dôvodu dovolaciemu súdu navrhuje, aby rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

6. Žalobca v dovolaní primárne tvrdí, že žalovaný bol v žalobe označený neurčito. Zo žaloby nebolo zrejmé, ktorý spoločník obchodnej spoločnosti METRO Cash & Carry SR,

s. r. o. má v konaní vystupovať ako žalovaný, a to buď METRO Cash & Carry International Holding B.V., so sídlom Spaklerweg 52, Amsterdam 1096 BA Holandské kráľovstvo alebo METRO Distributie Nederland B.V., so sídlom Dalsteindreef 101 - 139, Diemen 1112 XC. Konajúci súd mal pri subjektoch s podobným obchodným menom prihliadať na rozlišovací znak, ktorým je práve sídlo obchodnej spoločnosti. Rovnako označenie organizačnej zložky popri nepresnom označení žalovaného muselo vyvolať objektívne pochybnosti o tom, ktorý subjekt má vystupovať na strane žalovaného. Dovolateľ poukázal aj na zmätočné konanie súdu prvej inštancie, ktoré raz konalo s obchodnou spoločnosťou METRO Cash & Carry SR, s. r. o. ako so žalovaným, inokedy konalo s METRO Cash & Carry International Holding B.V. Naviac, v prípade, ak súd prvej inštancie a rovnako aj odvolací súd považovali za žalovaného zahraničnú právnickú osobu, bolo potrebné, aby bolo v žalobe uvedené jej identifikačné číslo a pripojený výpis z obchodného registra. Keďže v žalobe nebol dostatočne určito označený subjekt na strane žalovaného, žaloba trpela vadou, ktorá bola odstrániteľná a bolo povinnosťou súdu prvej inštancie vyzvať na opravu žaloby. Žalobca je toho názoru, že aj keď zastúpenie advokátom je zárukou kvalifikovaného procesného postavenia sporovej strany, súd je povinný rovnako sporovú stranu zastúpenú advokátom vyzvať na odstránenie vady podania. Tým, že súd prvej inštancie a odvolací súd napriek nedostatku žaloby vec prejednali a rozhodli, bolo žalobcovi nesprávnym postupom súdu znemožnené, aby bola jeho vec prejednaná a rozhodnutá a aby sa príslušný súd vôbec zaoberal samotným meritom žaloby.

7. Konajúce súdy sa naviac nevysporiadali so spresnením žaloby zo dňa 24. 09. 2014, ktoré súdu prvej inštancie doručil žalobca a v ktorom došlo k oprave identifikačných údajov na strane žalovaného. Žalobca mohol vykonať opravu identifikačných údajov žalovaného aj bez výzvy súdu a konajúci súd bol povinný na takéto podanie prihliadať a náležite sa s ním vysporiadať.

8. Žalobca poukázal ďalej v dovolaní na nesprávne právne posúdenie veci, keď súd prvej inštancie a rovnako odvolací súd založili svoju právomoc vec prejednať a rozhodnúť na čl. 5 ods. 1 a 5 Nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (ďalej len „nariadenie“), ktorý sa ale týka sporov vyplývajúcich zo zmluvného plnenia alebo z činnosti pobočky. Obchodná spoločnosť METRO Cash & Carry SR, s. r. o. ale nie je pobočkou METRO Cash & Carry International Holding B.V. ani jej organizačnou zložkou, ale jej dcérskou spoločnosťou. Konajúce súdy tak mali zastaviť súdne konanie z dôvodu nedostatku právomoci. Uvedené bolo potrebné posudzovať v nadväznosti na čl. 26 ods. 1 nariadenia. Z obsahu súdneho spisu naviac vyplýva, že súd prvej inštancie ani raz nedoručoval písomnosť holandskej materskej spoločnosti, ale všetky písomnosti doručoval výlučne obchodnej spoločnosti METRO Cash & Carry SR, s. r. o. Až do nariadenia prvého pojednávania v marci 2014 súd prvej inštancie procesne konal s METRO Cash & Carry SR, s. r. o. a až krátko pred prvým pojednávaním sa právny zástupca účelovo preukázal plnomocenstvom vystaveným METRO Cash & Carry International Holding B.V. Ak mali teda súdy za preukázané, že žaloba smerovala výlučne voči zahraničnej právnickej osobe, nepostupovali v konaní podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku a iných procesných právnych predpisov, aplikovateľných na právny vzťah s cudzím prvkom. Uvedeným nesprávnym procesným postupom prispeli súdy k zmätočnosti celého súdneho konania.

9. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu navrhuje dovolanie žalobcu zamietnuť. Spochybnil argument dovolateľa o neurčitom označení žalovaného, s poukazom na sídlo obchodnej spoločnosti METRO Cash & Carry International Holding B.V. v čase podania žaloby, ktoré sa nachádzalo na Dalsteindreef 101-139 Diemen 112 XC a nie Spaklerweg, Amsterdam 1096 BA, Holandské kráľovstvo, ako tvrdí v dovolaní žalobca. Žalobca preto označil sídlo žalovaného v žalobe správne. Nemohli vzniknúť pochybnosti, proti komu žaloba smeruje. Žaloba bola naviac vypracovaná za žalobcu osobou s právnickým vzdelaním. Ust. § 43 O. s. p. sa vzťahovalo len na situácie, kedy označenie účastníkov konania (teraz strán sporu - pozn. dovolacieho súdu) bolo v žalobe neurčité. Ak však bol žalovaný označený úplne, presne, určito a zrozumiteľne, nie je možné považovať za vadu podania nedostatok pasívnej vecnej legitímácie. Súd prvej inštancie tak nebol povinný postupovať podľa § 43 O. s. p. a odstraňovať vady žaloby. Dovolateľom

tvrdený dovolací dôvod podľa § 420 písm. f/ C. s. p. preto nie je daný. Žalovaný nesúhlasí s právnym názorom dovolateľa, že Okresný súd Pezinok nemal právomoc na konanie v tomto spore. Podľa žalovaného je právomoc slovenských súdov založená na základe čl. 5 ods. 1 a 5 nariadenia. Z označenia sporových strán totiž vyplynulo, že obchodná spoločnosť METRO Cash & Carry SR, s. r. o. je organizačnou zložkou žalovanej holandskej spoločnosti, a to bez ohľadu na právnu subjektivitu. V uvedenom tak súd prvej inštancie nepochybil ani pri doručovaní písomností, keď tieto mohli byť doručované aj organizačnej zložke podniku zahraničnej osoby.

10. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 veta pred bodkočiarkou C. s. p.) dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je dôvodné.

11. Žalobca vymedzil dovolací dôvod a dôvod prípustnosti dovolania poukazom na ust. § 420 písm. f/ C. s. p., tvrdiac, že mu bolo nesprávnym procesným postupom znemožnené, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že tento zásah dosiahol intenzitu porušenia práva na spravodlivý proces. Prioritne dovolateľ namieta nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie a následne aj odvolacieho súdu, spočívajúci v nerešpektovaní zákonného postupu podľa § 43 ods. 1 O. s. p. Najvyšší súd považuje za potrebné zdôrazniť, že dovolací súd je vymedzenými dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 C. s. p.), preto sa bude zaoberať len tými dovolacími námietkami, ktoré žalobca uviedol v dovolaní.

12. Podľa § 43 ods. 1 O. s. p., v znení účinnom ku dňu nápadu veci na súd prvej inštancie sudca alebo poverený zamestnanec súdu uznesením vyzve účastníka, aby nesprávne, neúplné alebo nezrozumiteľné podanie doplnil alebo opravil v lehote, ktorú určí, ktorá nemôže byť kratšia ako desať dní. V uznesení uvedie, ako treba opravu alebo doplnenie vykonať. Ak ide o podanie, ktoré by mohlo byť podľa svojho obsahu návrhom na začatie konania, odošle súd uznesenie do 60 dní od doručenia takéhoto podania.

13. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že žalobca označil v žalobe subjekt na strane žalovaného ako METRO Cash & Carry International Holding B.V., so sídlom Dalsteindreef 101 - 139, Diemen 1112 XC, Holandsko a zároveň označil pobočku METRO Cash & Carry, s. r. o., so sídlom Senecká cesta 1881, Ivanka pri Dunaji, IČO: 45 952 671.

14. Z takto vymedzenej špecifikácie žalovaného nie je zrejmé, či žaloba smeruje proti METRO Cash & Carry International Holding B.V. a slovenskú obchodnú spoločnosť označil žalobca len za účelom bližšieho vymedzenia predmetu sporu alebo chcel žalobu uplatniť proti obidvom subjektom (samostatne disponujúcim právnou subjektivitou) označených v žalobe, alebo za žalovaného chcel označiť METRO Cash & Carry SR, s. r. o. (žalobca navyše nesprávne uviedol obchodné meno METRO Cash & Carry, s. r. o.) a holandskú obchodnú spoločnosť uviedol len z dôvodu, že táto spoločnosť je spoločníkom v METRO Cash & Carry SR, s. r. o. Uvedené nie je možné jednoznačne vyvodiť ani z ďalšieho obsahu žaloby.

15. Súd prvej inštancie následne doručoval predvolanie na pojednávanie na deň

11. 11. 2013 obchodnej spoločnosti METRO Cash & Carry International Holding B.V., ale ako adresu uviedol Seneckú cestu 1881, Ivanka pri Dunaji, kde má sídlo obchodná spoločnosť METRO Cash & Carry SR, s. r. o., ktorá je samostatným právnym subjektom s právnou subjektivitou. V súdnom spise je na č. l. 33 založené plnomocenstvo doručené súdu prvej inštancie dňa 05. 11. 2013 udelené advokátskej kancelárii alianciaadvokátov ak, s. r. o. obchodnou spoločnosťou METRO Cash & Carry SR, s. r. o. Následne súd prvej inštancie predvolania na pojednávania na deň 03. 02. 2014, 28. 05. 2014 a 17. 09. 2014 doručoval

už na adresu sídla alianciaadvokátov ak, s. r. o. Súdu prvej inštancie bolo dňa 17. 09. 2014 doručené plnomocenstvo udelené obchodnou spoločnosťou Metro Cash & Carry International Holding B.V., rovnako advokátskej kancelárii alianciaadvokátov ak, s. r. o. (v súdnom spise na č. l. 53). Následne však súd prvej inštancie opätovne zaslal predvolanie na pojednávanie na deň 30. 03. 2015 obchodnej spoločnosti METRO Cash & Carry International Holding B.V., ale na adresu Senecká cesta 1881, Ivanka pri Dunaji, kde má sídlo obchodná spoločnosť METRO Cash & Carry SR, s. r. o. Predvolanie na pojednávanie na deň 21. 03. 2016 bolo doručované alianciaadvokátov ak, s. r. o. Súd prvej inštancie po prejednaní veci vydal rozsudok, č. k. 36Cb/128/2012-386 z 21. 03. 2016, kde ako žalovaného označil METRO Cash & Carry International Holding B.V.

16. Súd prvej inštancie tak doručoval písomnosti holandskej obchodnej spoločnosti, ale na adresu slovenskej obchodnej spoločnosti, neskôr akceptoval plnomocenstvo udelené slovenskou obchodnou spoločnosťou a doručoval písomnosti splnomocnenému právnemu zástupcovi, následne však doručoval predvolanie na pojednávanie zahraničnej právnickej osobe (holandskej obchodnej spoločnosti) na adresu slovenskej obchodnej spoločnosti a po doručení plnomocenstva udeleného holandskou obchodnou spoločnosťou doručoval písomnosti takto určenému právnemu zástupcovi. Z uvedeného postupu súdu prvej inštancie nie je možné vyvodiť iný záver než ten, že súdu prvej inštancie nebolo z podanej žaloby zrejmé, koho chcel za žalovaného označiť žalobca a s kým je potrebné v spore ako so subjektom na strane žalovaného konať. Záverom uvedeného postupu je rozsudok, v ktorom aj napriek zrejmej znátočnosti súd prvej inštancie konštatuje, že METRO Cash & Carry International Holding B.V. ako žalovaný nedisponuje pasívnou vecnou legitimáciou, preto je potrebné žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

17. Žalobca doručil súdu prvej inštancie dňa 25. 09. 2014 podanie označené ako „Spresnenie Návrhu na vydanie platobného rozkazu na zaplatenie sumy 6562,-eur s príslušenstvom zo dňa 28. 03. 2012“, v ktorom uviedol, že aj napriek tomu, že nebol súdom v zmysle § 43 O. s. p. vyzvaný na opravu žaloby z dôvodu nezrozumiteľného označenia žalovaného, týmto podaním upresňuje, že mal a má v úmysle domáhať sa plnenia od obchodnej spoločnosti METRO Cash & Carry S,R s. r. o., so sídlom Senecká cesta 1881, Ivanka pri Dunaji, IČO: 45 952 671, ktorú je potrebné považovať za žalovaného v predmetnom spore. S uvedeným sa súd prvej inštancie nevysporiadal. Odvolací súd sa stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie a ako vecne správne ho potvrdil.

18. Pritom nielen žalobca, ale aj žalovaný musí byť v žalobe označený presne, určito a vyčerpávajúcim spôsobom, a to tak, aby bolo nepochybné, kto je stranou sporu, aby ho nebolo možné zameniť s iným subjektom a aby s ním súd mohol konať (porovnaj uznesenie najvyššieho súdu, sp. zn. 4Cdo/64/2011 z 28. 10. 2011). V prípade, ak konajúcemu súdu nie je zrejmé z podanej žaloby, proti komu (a to obzvlášť v prípade označenia viacerých subjektov) žaloba smeruje z dôvodu nejasného alebo nezrozumiteľného označenia žalovaného,

je povinnosťou súdu v zmysle terajšieho ust. § 129 ods. 1 C. s. p., resp. ust. § 43 ods. 1 O. s. p., účinného v čase nápadu veci na súd prvej inštancie, vyzvať žalobcu na opravu alebo doplnenie žaloby v časti označenia žalovaného. Bez jednoznačného vymedzenia subjektu na strane žalovaného totiž súd nemôže pristúpiť ani k skúmaniu procesných podmienok (medzi ktoré patrí aj skúmanie procesnej subjektivity sporových strán), na ktoré je súd povinný prihliadať kedykoľvek počas konania (§ 161 ods. 1 C. s. p. a § 103 O. s. p.). Uvedený nedostatok rovnako bráni súdu dospieť k meritornému rozhodnutiu, ktorého nevyhnutným predpokladom

je posúdenie ako aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, tak aj pasívnej vecnej legitímácie na strane žalovaného. Bez ustálenia subjektu (prípadne subjektov) vystupujúceho (vystupujúcich) na strane žalovaného je preto súdu znemožnené vec zákonne prejednať a rozhodnúť.

19. Rovnako je potrebné zdôrazniť, že ak žalobca doručil súdu prvej inštancie spresnenie žaloby v časti označenia žalovaného aj bez výzvy súdu a súd prvej inštancie sa s takýmto podaním žalobcu nezaoberal, uvedený postup súdu je aj v tejto časti nesprávny.

20. Označenie obchodnej spoločnosti METRO Cash & Carry, s. r. o. v žalobe navyiac nekorešpondovalo s údajmi v obchodnom registri, keď obchodné meno správne znie METRO Cash & Carry SR, s. r. o. a táto právnická osoba je subjektom so samostatnou právnou subjektivitou a nie pobočkou zahraničnej osoby. Uvedené označenie žalovaného tak aj v tejto časti vyvolávalo pochybnosti, či úmyslom žalobcu bolo za žalovaného označiť zahraničnú právnickú osobu alebo slovenskú pobočku zahraničnej právnickej osoby. Postupom, kedy konajúci súd za takto nejasného vymedzenia nevyzval na doplnenie, resp. spresnenie označenia sporovej strany s príslušným poučením a odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie, bola žalobcovi odňatá možnosť konať pred súdom (porovnaj uznesenie najvyššieho súdu, sp. zn. 4Cdo/365/2013 z 25. 02. 2015). Súd prvej inštancie vychádzal zo záveru, že spor sa týka obchodnej spoločnosti METRO Cash & Carry SR, s. r. o. ako organizačnej zložky Cash & Carry International Holding B.V., uvedená slovenská obchodná spoločnosť je však samostatným právnym subjektom s právnou subjektivitou a nie organizačnou zložkou zahraničnej osoby bez právnej subjektivity. Aj z tejto časti odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie (na ktorého závery poukázal odvolací súd v zmysle § 387 ods. 2 C. s. p.) vyplýva, že konajúcemu súdu nebolo zrejmé, kto je žalovaným v posudzovanom spore a z akého dôvodu označil žalobca dva subjekty, pričom jeden z nich označil nesprávne za pobočku. Súd prvej inštancie tak mal jednoznačne postupovať v zmysle § 43 ods. 1 O. s. p.

21. Pre naplnenie dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ C. s. p. je nevyhnutné kumulatívne splnenie troch zákonných znakov, ktorými sú: 1/ nesprávny procesný postup súdu, 2/ tento nesprávny procesný postup znemožnil strane sporu realizovať jej patriace procesné práva, súčasne 3/ intenzita tohto zásahu dosahovala takú mieru, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pod pojmom nesprávny procesný postup súdu je potrebné rozumieť taký postup súdu v konaní, ktorý je v rozpore so zákonom. Aby bola daná prípustnosť dovolania, musí súd svojim nesprávnym procesným postupom znemožniť strane sporu realizovať jej patriace procesné práva, ktoré jej priznáva zákon.

22. V tu posudzovanej veci súd prvej inštancie nevyzval žalobcu v zmysle § 43 ods. 1 O. s. p. na doplnenie alebo opravu žaloby v časti označenia žalovaného. Bez uvedeného zákonom predpokladaného postupu si súd prvej inštancie sám vyvodil záver, že žalobca za žalovaného označil výlučne obchodnú spoločnosť METRO Cash & Carry International Holding B.V. napriek skutočnosti, že v žalobe boli označené dva samostatné právne subjekty. Následne sa súd prvej inštancie žiadnym spôsobom nevysporiadal s podaním žalobcu, ktorého účelom bolo túto neurčitosť žaloby odstrániť. Odvolací súd uvedené závery ako vecne správne potvrdil a uviedol, že súd prvej inštancie nebol povinný vyzývať žalobcu na doplnenie žaloby podľa § 43 ods. 1 O. s. p., pretože v danom prípade sa nejednalo o neúplný návrh a rozpor v označení účastníkov konania nebolo možné odstraňovať z dôvodu, že by sa narušila rovnosť sporových strán. S uvedeným záverom odvolacieho súdu však nie je možné súhlasiť. O porušenie princípu rovnosti strán by mohlo ísť jedine v tom prípade, ak by bolo označenie žalovaného jednoznačné a nevedlo v dôsledkoch súd prvej inštancie k tak zmätočnému postupu (nesprávne doručovanie písomností, akceptovanie predkladaných plnomocenstiev udelených rozdielnymi subjektmi) a napriek uvedenému by súd pristúpil k výzve adresovanej žalobcovi, ktorou by žalobcu smeroval k označeniu odlišného subjektu, ktorému by patrila pasívna vecná legitímácia v spore. V tu posudzovanej veci však o uvedený prípad ísť nemôže, keď žalobca v žalobe

označil nejednoznačne dva právne subjekty a súd prvej inštancie konal len s jedným bez patričnej výzvy žalobcovi slúžiacej na upresnenie tejto nezrovnalosti. Uvedeným procesným postupom súdu tak prišlo k porušeniu práva sporovej strany na zákonom predpokladaný postup v zmysle § 43 ods. 1 O. s. p. Pokiaľ odvolací súd za tejto procesnej situácie potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, najvyšší súd konštatuje, že tým prišlo k naplneniu dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ C. s. p.

23. Na uvedené nemôže mať vplyv ani žalovaným namietané spísanie žaloby osobou s vysokoškolským právnickým vzdelaním, keď Občiansky súdny poriadok a rovnako ani Civilný sporový poriadok nerozlišujú pri odstraňovaní väd podania, či podanie bolo spísané osobou s takýmto vzdelaním.

24. Vo vzťahu k namietanému nesprávnemu určeniu právomoci slovenských súdov vzhľadom na zahraničnú právnickú osobu najvyšší súd konštatuje, že v dovolacom konaní nepovažoval za potrebné sa touto otázkou zaoberať, keď posúdeniu uvedeného predchádza práve otázka ustálenia subjektov na strane žalovaného a jej vyriešenie závisí od ďalšieho konania na súde prvej inštancie.

25. Keďže súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, vyhodnotil najvyšší súd dovolanie žalobcu za nielen prípustné, ale aj dôvodné. Rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou vadou nemôže byť považované za správne.

26. Vzhľadom na vyslovenú dôvodnosť dovolania najvyšší súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu podľa § 449 ods. 1 C. s. p. zrušil a keďže nápravu nebolo možné dosiahnuť iba zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu, najvyšší súd podľa § 449 ods. 2 C. s. p. zrušil aj odvolacím súdom potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (§ 450 C. s. p.). Súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd sú v ďalšom konaní viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 C. s. p.)

27. O trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie (§ 453 ods. 3 C. s. p.)

28. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.